Algemene Beschouwingen programmabegroting 2024.

Vanavond behandelen we de programmabegroting 2024. Namens alle fracties wil ik vanaf deze plek de betrokkenen die bezig zijn geweest met de totstandkoming van deze begroting danken voor hun inzet. Voorheen was het een gebruik dat alle fracties afzonderlijk hun dank uitspraken. De fracties hebben ervoor gekozen dat ik dat dit jaar voor mijn rekening neem. Scheelt de anderen weer een minuut van hun bijdrage. Vanaf deze plek dan ook de complimenten aan het college en betrokken ambtenaren voor deze complete mooie sluitende begroting. Als we naar de gemeenten om ons heen kijken is het geen vanzelfsprekendheid om een sluitende begroting te krijgen. De kosten in de zorg, met name de jeugdzorg, stijgen alsmaar en dit lijkt de grootste oorzaak van de tekorten. Vorig jaar gaf het CDA Aalten-Dinxperlo aan dat we hier met zijn allen een grote taak hebben. Dit is nog steeds. Door veranderende omstandigheden blijft de uitdaging in het sociaal domein en met name op de jeugdzorg erg groot. Opvoeden is in de huidige samenleving best ingewikkeld. Opgevoed worden ook. Evenals opgroeien en op laten groeien. We zien dat terug in de kosten voor de jeugdzorg. Het baart ons zorgen dat deze kosten, niet alleen bij ons maar overal in Nederland, maar blijven stijgen. Wat nodig is, is een visie en lef om zaken ‘anders’ te doen. Door te blijven inzetten op preventie, betere toegang en werk te maken van normaliseren. Dat laatste niet door zaken te bagatelliseren maar door met alle betrokkenen het open en eerlijke gesprek aan te gaan. We zien dat we hierin stappen maken en dat zich dat vertaalt in teruglopende aantallen. Dat geeft ons vertrouwen dat we op de goede weg zijn. We blijven het sociaal domein met meer dan bijzondere interesse volgen. Als fractie staan we voor een sterke sociale en pedagogische basis en we zien dat de inzet van het college hierop steeds nadrukkelijker haar vruchten begint af te werpen. We zien ook dat, met name bij de jeugd, de problematiek complexer worden en horen we overal dat externe regionale invloeden zoals de plekprijzen ten gevolge van de inkoop weerbarstige effecten hebben op de kosten. Gelukkig zien we een college dat scherp aan de wind zeilt en onze oproep is dan ook om vooral op de ingeslagen route van de transformatie door te gaan.

U kent het CDA als een partij die midden in de samenleving staat en positief gestemd is over de mogelijkheden van onze samenleving. Met andere woorden: denk niet vanuit problemen maar vanuit mogelijkheden. In onze visie laten we ons leiden door onze waarden samen, verbindend, toekomstgericht en betrouwbaar. We willen een sterke samenleving waaraan iedereen in de gemeente Aalten mee kan doen en natuurlijk willen we ook zorgvuldig omgaan met de wereld om deze goed door te geven aan onze volgende generaties.

Vorig jaar vanaf deze plek vertelde ik dat de wereld in brand stond. Na een heftige Corona tijd werd Oekraïne binnengevallen en zorgde voor wereldwijde onrust. Het waren onzekere tijden. Een jaar later lijkt het erop dat de wereldvrede verder weg is dan ooit. Recente gebeurtenissen in onder andere het Midden-Oosten maakt ons alle verdrietig. Laten we ervoor zorgen dat we lokaal de harmonie bewaren en omzien naar elkaar. Laten we waken voor polarisatie in de samenleving. We zijn een hechte gemeenschap en we hebben elkaar nodig. Vergroot verschillen niet uit en heb begrip voor elkaar. Door de onrust stegen ook de energieprijzen in rap tempo. Dat raakte ook een groot deel van onze inwoners. Door een ruimhartige regeling werden de meeste inwoners van onze gemeente geholpen met een bijdrage in deze kosten. We gingen hier in Aalten verder dan andere gemeenten. Het college heeft oog voor armoedebestrijding. Er gebeurt al veel en met de nieuwe

nota zal komend jaar het beleid worden geactualiseerd met naar verwachting een mooi participatietraject.

Afgelopen jaren hebben wij ook meerdere malen aangegeven dat de woningbouw een boost zou moeten krijgen in onze gemeente. We hebben dit ook met moties ondersteund. We zien dat het college met diverse projecten bezig is. Het Beggelder, de groene kamer, de Ludgerstraat en woningen in onze buurtschappen is een greep uit deze projecten. We willen dat het college voortvarend aan de slag blijft. Het strategisch krediet dat de Raad beschikbaar stelde moet als vliegwiel dienen. We wachten met smart op meer mooie projecten met woningen voor alle doelgroepen. Onze oproep voor de woningbouw aan de Singelweg bijvoorbeeld. We hopen daar snel concrete plannen voor te ontvangen. We willen tenslotte dat onze jeugd in onze mooie gemeente kan blijven wonen.

Ook de duurzaamheid blijft voor ons een belangrijk thema. We waren en zijn geen voorstander van zonnepanelen op de grond. Deze horen wat ons betreft nog steeds op het dak! En ook de uitbreiding van windmolenparken was voor ons onbespreekbaar. Gelukkig zien we op beide thema's dat provincies en de centrale overheid ook deze keuzes lijkt te maken. Het onderzoek dat gedaan is door de Agem in samenwerking met LTO biedt voldoende aanknopingspunten om onze doelstellingen en verplichtingen te behalen. We blijven zoeken naar manieren om bij te dragen aan de energietransitie. We gaan hierbij voor realistische en betaalbare plannen met behoud van draagvlak onder de bevolking.

De gemeente staat er goed voor. Het voorzieningenniveau is hoog en het college is in staat binnen de begroting te blijven investeren. Kijk bijvoorbeeld naar het centrumplan van Dinxperlo. Chapeau voor de wijze waarop dit tot stand gekomen is. Het zou mooi zijn dat de plannen voor Bredevoort ook doorgang zullen vinden. Een prachtige leefbare kern. Mooi om te zien hoe enthousiast en betrokken de Bredevoorters zijn. Het voorzieningenniveau op pijl houden kost geld. Soms kan dit binnen de bestaande kaders en soms moeten daarvoor de kaders wat opgerekt worden. In deze begroting gaat de OZB naar 6%. Wat ons betreft akkoord. We zijn een gemeente met lage lasten en zullen door deze verhoging nog steeds in de kopgroep zitten wat natuurlijk geen doel op zich hoeft te zijn.

Qua sport en bewegen zien we de nodige uitdagingen opdoemen aan de horizon. Willen we sport, bewegen, vitaliteit en cultuur daadwerkelijk een prominente plek geven in onze gemeente dan is het zaak om hierop in te zetten. We zien de ontwikkelingen met betrekking tot het Aaltens sportlandschap met interesse tegemoet. Mooi te zien dat het college de Raad heeft verzocht aan de voorkant mee te denken.

Er liggen een aantal moties voor. Ik zal in de tweede termijn ingaan op onze standpunten hieromtrent.

Raimond Smit, Fractievoorzitter CDA Aalten-Dinxperlo